

ผลงานเด่น กรมวิทยาศาสตร์บริการ

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

กรมวิทยาศาสตร์บริการ

DEPARTMENT OF SCIENCE SERVICE

กรมวิทยาศาสตร์ บริการ “เราทำวิทยาศาสตร์ สู่อุตสาหกรรม”

วศ. สร้างความเข้มแข็งด้านการรับรองระบบงานของประเทศ

ด้วยการพัฒนาบุคลากร เพื่อรองรับการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรม

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพของประเทศ (National Quality Infrastructure, NQI) มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนากิจกรรมเชิงเศรษฐกิจของชาติ ประกอบด้วยมาตรวิทยา (Metrology) การมาตรฐาน (Standardization) การรับรองระบบงาน (Accreditation) การตรวจสอบและรับรอง (Conformity assessment) และการกำกับดูแลตลาด (Market surveillance) ซึ่งการรับรองระบบงานห้องปฏิบัติการ ถือเป็นเสาหลักสำคัญของระบบโครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพของประเทศ และเป็นเครื่องชี้วัดคุณภาพและความสามารถของหน่วยงานด้านห้องปฏิบัติการให้เป็นที่รู้จักและเป็นภาพลักษณ์ที่ดีของหน่วยงาน ส่งผลให้เกิดความมั่นใจในผลการทดสอบที่เป็นที่ยอมรับทั้งในประเทศและในระดับสากล

กองบริหารและรับรองห้องปฏิบัติการ กรมวิทยาศาสตร์บริการ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ซึ่งเป็นหน่วยรับรองระบบงานที่เป็นหน่วยงานรับผิดชอบตามมาตรา 30 แห่งพระราชบัญญัติการมาตรฐานแห่งชาติ พ.ศ. 2551 ได้ดำเนินการรับรองระบบงานห้องปฏิบัติการตามมาตรฐาน ISO/IEC 17011 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 โดยได้รับการยอมรับร่วมกับองค์การความร่วมมือภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกว่าด้วยการรับรองระบบงานห้องปฏิบัติการ (Asia Pacific Accreditation Cooperation, APAC) และองค์การระหว่างประเทศว่าด้วยการรับรองห้องปฏิบัติการ (International Laboratory Accreditation Cooperation, ILAC) ปัจจุบันได้ดำเนินการให้การรับรองระบบงานห้องปฏิบัติการแล้ว จำนวน 288 หน่วยงาน โดยให้การรับรองความสามารถห้องปฏิบัติการทดสอบตามมาตรฐาน ISO/IEC 17025 จำนวน 254 หน่วยงาน ให้การรับรองความสามารถผู้จัดโปรแกรมการทดสอบความชำนาญห้องปฏิบัติการตามมาตรฐาน ISO/IEC 17043 จำนวน 32 หน่วยงาน และให้การรับรองความสามารถผู้ผลิตวัสดุอ้างอิง ตามมาตรฐาน ISO 17034 จำนวน 2 หน่วยงาน

ปัจจุบันผู้บริโภคมีความต้องการสินค้าที่มีคุณภาพได้ตามมาตรฐานเพิ่มสูงขึ้น ผู้ประกอบการจึงจำเป็นต้องพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานสินค้าให้สินค้าไทยสามารถแข่งขันได้ทั้งในตลาดอาเซียนและตลาดโลก การตรวจสอบคุณภาพสินค้าจากห้องปฏิบัติการที่เชื่อถือได้และเป็นที่ยอมรับของผู้ผลิต ผู้ซื้อและผู้ขาย ในลักษณะ “Tested once accepted everywhere” คือตรวจสอบทีเดียวยอมรับทั่วโลก ลดการตรวจสอบซ้ำ ช่วยลดต้นทุนให้แก่ผู้ประกอบการ และเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคในคุณภาพของสินค้าที่เชื่อถือได้ ดังนั้นการรับรองระบบงานจึง

เป็นเครื่องมือทางการตลาดที่มีประสิทธิภาพสำหรับหน่วยตรวจสอบและรับรอง และเป็นเสมือนใบผ่านที่ได้รับการยอมรับให้คู่ค้าส่งต่อไปยังคู่สัญญา เมื่อหน่วยตรวจสอบและรับรองได้รับการรับรองผ่านระบบของข้อตกลงระหว่างประเทศจะได้รับการยอมรับในระดับสากล ซึ่งสามารถนำข้อมูลการรับรองกำกับไปพร้อมกับสินค้าส่งออกซึ่งจะได้รับการยอมรับได้ง่ายยิ่งขึ้นจากตลาดระหว่างประเทศ

กองบริหารและรับรองห้องปฏิบัติการ ได้ตระหนักและให้ความสำคัญกับงานพัฒนาการรับรองอย่างต่อเนื่อง เพื่อรองรับการขยายตัวของตลาด ทั้งด้านการบริการที่รวดเร็ว การสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยกำกับดูแลทางกฎหมายต่างๆ เพื่ออำนวยความสะดวกทางคำให้กับผู้ประกอบการของไทยทั้งการค้าภายในและระหว่างประเทศ ซึ่งการตรวจประเมินความสามารถระบบงานห้องปฏิบัติการถือเป็นขั้นตอนที่สำคัญสำหรับการดำเนินงานรับรองฯ ตามมาตรฐาน ISO/IEC 17011 ของหน่วยรับรองระบบงานและเพื่อได้รับการยอมรับร่วมอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นกองฯ จึงมุ่งเน้นการสร้างความพร้อมให้กับบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านวิชาการที่พร้อมจะเป็นผู้ประเมินฯ ของกองฯ ให้ได้รับความรู้ความเข้าใจในเทคนิคและแนวทางการตรวจประเมินได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ มีคุณสมบัติครบถ้วนตาม Guidelines for Training Course for Assessors Used by Accreditation Bodies (ILAC – G3) ซึ่งกองฯ ได้บูรณาการกับกองพัฒนาศักยภาพนักวิทยาศาสตร์ห้องปฏิบัติการ กรมวิทยาศาสตร์บริการ จัดการอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตร “Assessor Training Course for Laboratories” ขึ้น เพื่อสนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพของประเทศอีกประการหนึ่ง โดยเฉพาะทรัพยากรบุคคล ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนระบบ NQI ให้มีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน ระหว่างวันที่ 18-23 ธันวาคม 2566 ณ โรงแรมแคนทารี เบย์ ระยอง จังหวัดระยองเป็นเวลา 6 วัน ให้แก่ผู้ที่มีความสามารถที่จะเป็นผู้ประเมินฯ โดยใช้แนวทางการอบรมตามข้อแนะนำของ APAC : Guidelines on Training Course for Assessors (APAC CBC-002) ซึ่งผู้เข้ารับการอบรมฯ ในครั้งนี้ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการทางด้านห้องปฏิบัติการทดสอบจากหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกกรมวิทยาศาสตร์บริการ จำนวน 20 ราย

ดังนั้นการสร้างเสริมความเข้มแข็งด้านรับรองระบบงานจึงมีความสำคัญที่จะมีส่วนช่วยเร่งพัฒนาระบบการรับรอง ความสามารถทางวิชาการ เพื่อรองรับความต้องการของภาคอุตสาหกรรม และธุรกิจใหม่ที่มีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง

จำนวนหน่วยตรวจสอบและรับรองที่ได้รับการรับรองระบบงานห้องปฏิบัติการตามมาตรฐานสากล
จากกองบริหารและรับรองห้องปฏิบัติการ กรมวิทยาศาสตร์บริการ

ประเภทหน่วยตรวจสอบและรับรอง	จำนวนหน่วยตรวจสอบและรับรอง ที่ได้รับการรับรอง (288 หน่วยงาน)
การรับรองความสามารถห้องปฏิบัติการทดสอบ (ISO/IEC 17025)	254
น้ำตาลและผลิตภัณฑ์น้ำตาล	9
อาหาร อาหารสัตว์ และผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง	94
ยาง และผลิตภัณฑ์ยาง	30
เซรามิก และแก้ว	2
เคมีภัณฑ์	28
สิ่งแวดล้อม	87
กระดาษและผลิตภัณฑ์กระดาษ	2
สิ่งทอ	1
วัสดุก่อสร้าง	1
การรับรองความสามารถผู้จัดโปรแกรมการทดสอบความชำนาญ ห้องปฏิบัติการ (ISO/IEC 17043)	32
ด้านการทดสอบ	8
ด้านการสอบเทียบ	3
ด้านทางการแพทย์	21
การรับรองความสามารถผู้ผลิตวัสดุอ้างอิง (ISO 17034)	2

ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม 2566

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ผู้ประกอบการทั้งภาครัฐและเอกชนที่ได้รับรองระบบงานห้องปฏิบัติการ
2. ผู้ที่จะเป็นผู้ประเมินฯ ของกองฯ มีความสามารถในการตรวจประเมินได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ
เป็นไปตามข้อกำหนดของมาตรฐาน ISO/IEC 17011
3. ผู้ประเมินฯ ของกองฯ มีจำนวนเพิ่มขึ้น เพื่อรองรับการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรม

กลุ่มเป้าหมาย

ผู้ที่จะเป็นผู้ประเมินฯ ของหน่วยรับรอง โดยผู้ประเมินฯ ต้องผ่านการอบรมหลักสูตร ISO/IEC 17025

หน่วยงานที่รับผิดชอบ กองบริหารและรับรองห้องปฏิบัติการ

โทรศัพท์ 0-2201-7191

โทรสาร 0-2201-7201